

Dansk register for Astma: Imens vi venter på data fra Almen Praksis (AP)

For patienter, behandlet i hospitalsregi for astma, er den kliniske kvalitet generelt høj og ensartet på regionalt og nationalt niveau. Flertallet af patienter med astma behandles dog i AP (>90%) og data derfra imødeses med stor forventning.

Resultat fra årsrapporten for 1/1-31/12 2024 (ny-diagnosticerede) og 1/7 2024-30/6 2025 (prævalente), Dansk register for Astma (DrAstma) fra Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut (SundK).

Årsrapporten omfatter 8.593 ny-diagnosticerede og 15.658 prævalente patienter med astma behandlet i hospitalsregi.

Opfyldelsen af udviklingsmålene er generelt stigende i alle regioner, og på landsplan er der tilnærmelsesvis målopfyldelse for 11 ud af 14 indikatorer, som har et fastsat udviklingsmål. Dog mangler der målopfyldelse af tre indikatorer: Andelen af patienter, der fik foretaget en allergitest var 73,8% (mål: $\geq 80\%$), hvilket var lavere end sidste år. I år var flere blevet spurgt til rygestatus: 86,1% af patienterne, hvor målet er $\geq 90\%$. For indikatoren adhærens til inhalationssteroid er målet på $\geq 85\%$ næsten opnået med 84,7%.

Udredning og behandling af luftvejsallergi, der er hyppigt forekommende ved astma, er en forudsætning for at opnå sygdomskontrol. Ved moderate-svære allergiske symptomer trods symptomatisk behandling kan der være indikation for allergen immunterapi, som er den eneste behandling af allergi, som er sygdomsmodificerende og ligeledes har vist at forbedre astmakontrol. Derfor bør man i klinikken være opmærksom på at allergiudrede patienter med astma og allergisymptomer.

Andelen, der adspørges ift. tobaksrygning og brug af e-cigaretter, har været støt stigende siden denne indikator blev indført i 2016/17 (Figur 1). Ifølge DrAstmas dataindsamlinger, udgør rygere/tidligere rygere samt brugere/tidligere brugere af e-cigaretter hhv. 34% og 4%. Der kan være udfordringer med informationen i form af underrapportering af det faktiske forbrug af nikotinholdige produkter, når data til DrAstma indsamles af sundhedsprofessionelle. Patient-Reported Outcomes (PROs) kan imødegå noget af denne underrapportering. En generisk PRO omhandlende brug af nikotinholdige produkter anses i styregruppen for et helt essentielt redskab i det videre kvalitetsarbejde, hvor især børn og unges forbrug af og passiv eksponering for nikotinholdige produkter bør være i fokus.

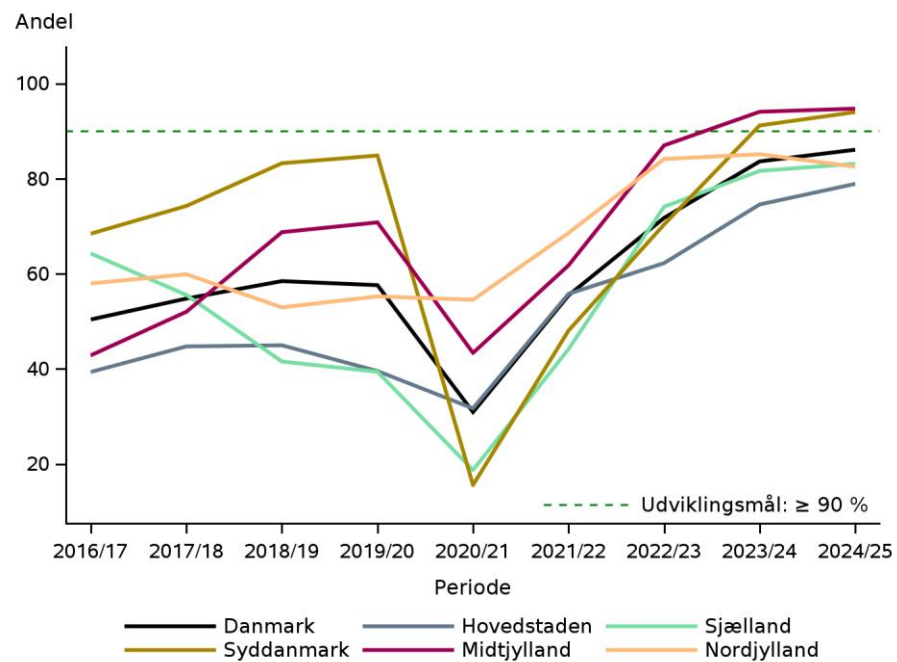
Mere end 90% af patienter, der udredes og behandles for astma, ses i AP. Kvalitetsudvikling i behandlingen af denne gruppe patienter kan derfor ikke observeres og faciliteres, før disse patienter inkluderes i DrAstma. Det er styregruppens klare anbefaling og ønske at denne proces accelereres. Status er, at SundK har modtaget data fra AP og en valideringsproces er igangsat, således at data kan danne udgangspunkt for analyse af den kliniske kvalitet i AP og offentliggøres på lige fod med hospitalernes auditerede data.

Processen med at få inkluderet data fra speciallægepraksis er gennemført, inklusiv validering af populationsdefinerende data. Data fra speciallægepraksis forventes inkluderet i næste årsrapport.

Årsrapporten har været i kommentering i alle regioner. Hele årsrapporten kan læses på sundk.dk: <https://www.sundk.dk/kliniske-kvalitetsdatabaser/dansk-register-for-astma-drastma/viden-fra-databasen/>

Forfattere: Hanne Madsen (formand), Lone Agertoft, Charlotte Suppli Ulrik, Kent Green, Lucely Calderon Dongo, Jonas Manthorpe, Rune Ahrensberg, Josefine Gradman, Tina Skjold, Laura Ozer Kettner, Vibe Ryberg Holm, Anne Sophie Bolton, Iben Brock Jakobsen, Jens Søndergaard, Christine Højer Eriksen, Helene Louise Hartmeyer, Niels Bjerring, Anne Helene Spannow, Mette Bærentsen, Anne Sofie Bjerrum, Tom Vilhelmsen, Howraman Meteran, Henrik Hallas, Pernille Fjordside Iversen, Lene Korshøj og Christina M. Stapelfeldt.

Interessekonflikter oplyst til SundK: Lone Agertoft har modtaget honorar for undervisning hos Praktiserende Lægers Organisation (PLO) Howraman Meteran har modtaget konsulentbidrag fra Chiesi, GSK og Al-Abelló Nordic A/S, honorar fra Chiesi, GSK, AstraZeneca og Al-Abelló Nordic A/S samt medforfatter på abstrakt med Novo Nordisk. Laura Ozer Kettner har modtaget støtte fra ALK til deltagelse i EAACI Kongres 2025. De øvrige forfattere har ingen interessekonflikter.

Figur 1 Andelen af prævalente patienter med astma, der adspørges om rygestatus mindst én gang om året på nationalt og regionalt niveau.